

Mulchen: wat is het en hoe doe je het?

Aankomst van de natuur - Eigenaar van de tuin

Er wordt tegenwoordig veel gesproken over mulchen. Dat is fijn! Hoe meer mensen aan het mulchen gaan, hoe beter voor onze tuinen en ons milieu. Mulchen zorgt kort samengevat voor een betere bodem, meer biodiversiteit, meer voedingsstoffen voor de planten, minder werk voor jou en dus meer genieten van je groen paradijs!

Wil je een master in mulchen worden? In dit artikel vertel ik je er alles over....

Wat is mulchen?

Mulchen is de bodem bedekken met een laag organische materiaal. Dit kan van alles zijn zoals gemaaid gras, verdroede bladeren, compost, **wormenaarde**, verteerd stalmest enzovoort ... Het bodemleven zijde de bacteriën, schimmels maar ook grotere beestjes zoals pissebedden en regenwormen in de bodem gaan hiermee aan de slag en zetten dit om tot humus en dus voedingsstoffen voor de planten.

Ik zeg altijd, kijk naar de natuur! Daar gebeurt spontaan juist hetzelfde. Bladeren vallen van de bomen en varens sterven of in de nazomer... ze bedekken de grond tijdens de winter. De natuur mulcht zichzelf en zorgt op die manier voor nieuwe voedingsstoffen voor de planten het jaar daarop. Wat de planten uit de bodem halen, geven ze weer terug aan de bodem. Een continue hergebruik zonder dat de bodem uitgeput geraakt! Mulchen in je tuin is dus een heel natuurlijke ingreep met vele voordelen.

Wat doet mulchen? Is mulchen goed?

Mulchen is super belangrijk om een gezonde bodem te creëren en te behouden. Als de planten vergaan en je geeft het afgestorven plantmateriaal terug aan de bodem via mulch, zorg je ervoor dat de bodem niet verarmt. Alle voedingsstoffen die planten nodig hebben in onze tuin, zijn aanwezig in de grond.

Mulch zorgt ervoor dat de kleine en grote bodemorganismen in de grond van voedsel worden voorzien. Samen vormen ze het bodemleven en een complex bodemvoedselweb. Hoe meer organisch materiaal je aanvoert, hoe meer bodemleven er ontstaat. Is er geen organisch materiaal in de bodem aanwezig, dan verdwijnt het bodemleven.

Het bodemleven gaat het organisch materiaal afbreken en als opneembare voedingsstoffen ter beschikking stellen van de planten. De planten worden dus gevoed dankzij het aanwezige bodemleven. Bovendien maakt het bodemleven de in de herfelde opgeslagen meststoffen - terug beschikbaar voor de planten. Daarom moet je geen extra kunstmeststoffen meer strooien als je mulcht.

Tegelijkertijd zorgt het bodemleven voor een luchtige bodemstructuur die voldoende zuurstof bevat en water kan vasthouden. Zelfs zware kleigronden hoeven niet meer gespit te worden als er veel bodemleven aanwezig is.

Met mulchen neemt de biodiversiteit in de bodem toe en zijn je planten en bomen gezonder en weerbaarder tegen schimmels en insecten. Hoe biodiverser je bodem, hoe biodiverser je tuin.

Mulchen in de moestuin

Mulchen in de siertuin

Wanneer mulchen?

Mulchen doe je best een jaar rond. Er is lichtelijk een verschil als het om de moestuin of siertuin gaat.

Mulchen in de moestuin

- Een bodem die bedekt is met planten houdt het bodemleven actief. In de winterperiode staat er minder in de moestuin, daarom is het essentieel om deze periode een dikke mulchlaag aan te brengen. Zo houdt je ook in de winter het bodemleven in stand. Bladeren in combinatie met gras is ideaal voor deze periode.
- Vanaf maart is het grootste gedeelte van de mulch verteerd. Je kan de restanten bij elkaar herkenen en op de composthoop gooien. Ik laat het zelf gewoon liggen omdat het me niet stoort. Tussen maart en mei mulch ik met wormenaarde na het zaaien en planten.
- Na mei schakel ik over naar grasmaaisel om te mulchen. Het meeste is dan geplant en gezaaid. Ik mulch een dunne laag van enkele centimeters die ik regelmatig aanvul. Dankzij de mulch blijft de bodem vochtiger en voorkom ik onkruid. Tussendoor, als het uitkomt, mulch ik ook met groentesteren zoals doorgesloten rucola, oude bladeren van salade of tomatenscheuten. Alles mag op de aarde blijven liggen en zal snel verteren bij voldoende bodemleven.

Mulchen in de siertuin

In de siertuin mag je een jaar rond mulch hebben liggen. In het najaar leg ik net als in de moestuin een dikke laag van gras en bladeren. Vele mensen mulchen met boomstochors en houtsnippers. In het voorjaar kies ik om te mulchen met wormenaarde. Het kan ook met goede compost.

Gazon mulchen

Je gazon mulchen heeft vele voordelen. Je kan dit doen met een mulchmaaier of een robotmaaier. We zelf doen het met een gewone grasmachine door het gras niet op te vangen. **Alle voor- en nadelen kennen van maaien of mulchen?**

Hoe vaak mag je mulchen?

Als de mulchlaag bijna verteerd is, mag je terug mulchen. Dit merk je vaak aan onkruid dat hier en daar de kop begint op te steken.

Wat kun je gebruiken als mulch?

Je kan eigenlijk al je tuinafval recycleren. Als algemene regel kan je hanteren dat het voldoende is om je eigen groenafval in de tuin te houden. Je maakt dus een circulaire tuin.

1. Mulchen met gras

Algemeen is ideaal als je het niet te dik legt, anders gaat het schimmelen en rotten. Een dun laagje maaisel volstaat en verdroogt ook snel maar houdt het (on)kruid heel goed tegen.

Mulchen met gras

Mulchen met bladeren

2. Mulchen met bladeren

Bladeren verteren traag en zijn daarom goed om te gebruiken in de winter. De grond moet bedekt blijven tot eind maart dus je moet voldoende dik mulchen. Enkel gras zou de bodem al na enkele maanden terug bloot leggen, vandaar het advies om bladeren en gras te mengen. Het gras dat sneller verteert dan de bladeren geeft kansaaltjes in de mulchlaag waardoor er voldoende lucht en water door de mulchlaag heen komt. Ingeval je enkel bladeren gebruikt, mag je niet te dik mulchen (max 4 cm), anders gaan de bladeren aan elkaar klitten en de grond afsluiten. Dat is uiteraard niet de bedoeling.

In het najaar kan je de afgevalen bladeren met de grasmaaier opnemen. Zo worden ze versneden en zijn ze ideaal om te mulchen in de groentetuin of de siertuin.

Mulchen met bladeren

Mulchen met wormenaarde

Mulchen met groentesteren

Mulchen met stro

Mulchen met kniiden

Mulchen met houtsnippers

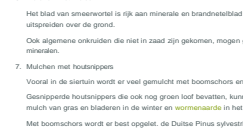
Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

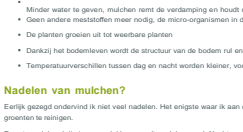
Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Hoe dik moet een mulchlaag zijn?

Deze vraag is niet met één zin te beantwoorden! Dit hangt ervan af met wat je mulcht, wanneer je mulcht (in de winter verteerd het minder snel dan in de zomer), hoe dik je mulcht en hoeveel bodemleven aanwezig is om de mulchlaag af te breken. Begin je pas met mulchen, doe het dan voorzichtig aan zodat het bodemleven zich kan opbouwen. Merk je dat de mulchlaag verteerd geraakt, mag je bij mulchen.

De mulchlaag moet voldoende los zijn om water en licht door te laten. Sommige materialen gaan sneller klitten dan anderen. Vooral bij gras moet je hiervoor oppletten.

Hierbij een aantal gemiddelden:

- Gras 3 tot 4 cm. Begint hier te stinken en te rotten, heb je het te dik gelegd.
- Gesnipstrest: 8 cm gemiddeld met gras 6 tot 8 cm.
- Oogstresten: 8 cm
- Stro tot 15 cm
- Haagsnoeiisel met groene takjes: 8 tot 10 cm
- Houtsnippers in een laag van 5 tot 8 cm
- Kruïden tot 10 cm

Voordelen van mulchen

- Minder tot geen onkruid te wieden.
- Minder water te geven, mulchen remt de verdamping en houdt de bodem vochtiger
- Geen andere meststoffen meer nodig, de micro-organismen in de bodem zorgen voor voeding voor de planten
- De planten groeien uit tot weerbare planten
- Dankzij het bodemleven wordt de structuur van de bodem ruï en heeft je na verloop van enkele jaren geen grondbewerkingen meer uit te voeren.
- Temperatuurverschillen tussen dag en nacht worden kleiner, vooral in de tussenseizoenen waardoor planten beter groeien

Nadelen van mulchen?

Eerlijk gezegd ondervind ik niet veel nadelen. Het enigste waar ik aan denk is dat er grassnippers aan de sla of spinazie kunnen hangen bij de oogst. Dit kan wat meer werk kosten om de groenten te reinigen.

Door te mulchen krijg je meer slakken, wordt vaak beweerd. Nofitans zijn er ook veel slakken in tuinen die niet gemulcht worden. Het klopt dat slakken onder een mulchlaag gemakkelijker kunnen schuilen. Maar als de mulchlaag er niet is, zullen ze onder planten of stenen schuilen of dieper in de grond kruipen. Met of zonder mulch, slakken kunnen er in beide gevallen zijn. Heb je veel slakken en wil je mulchen? Dan kan je in april-mei No-slug gebruiken om de slakken in de grond te doden; dat is dé moment dat er weinig mulch aanwezig is.

Oppletten van onkruidzaden is wel aanwezig. Mulch niet met gras als er veel onkruidzaden of graszaden in aanwezig zijn. Ook zelfgemaakte compost kan nog veel onkruidzaden bevatten als de compost niet voldoende warm is geworden. Dit kan je het jaar nadien zuur opbreken.

Effectieve micro-organismen en mulchen

Heb je geen grasmachine, kan je de bladeren fermenteren tot een bladkashi. Ideaal om als mulchlaag daarna te gebruiken in je tuin of siertuin. **Meer weten over bladkashi?**

Wil je het nog eenvoudiger houden, verzamel dan de bladeren in draadkorven en laat ze een jaar staan. Het volgend jaar zijn ze gedeeltelijk gecomposteerd en kan je ze zonder toevoeging van gras als mulchlaag gebruiken.

Ook interessant om te lezen:

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro

Mulchen met stro